



# DEN VIKTIGE PLANTEARVEN

I Norge drives det jordbruk over hele landet, men vårt jordbruksareal er lite sammenlignet med mange andre land - bare tre prosent av det samlede norske arealet er dyrket mark. Av dette er det bare en mindre andel som egner seg til produksjon av matkorn, frukt, grønnsaker og bær.

## Mangfold og matsikkerhet

Det finnes rundt 7 000 plantearter i verden som brukes til mat. Innenfor en art kan det være stor variasjon. For eksempel er tomat en **art**, men det finnes også mange ulike **sorter** tomater. Dette gir oss tomater i forskjellige størrelser, farger og fasonger. Det finnes millioner av plantesorter i verden. Bare av ris regner man med at det finnes mer enn 200 000 sorter.

Verdens matforsyning er i stor grad basert på bare noen få sorter. Dette er uheldig, ettersom mangfold er viktig – både for matsikkerhet og matglede. Ulike plantesorter har ulike egenskaper. Hvis vi bevarer et mangfold av sorter, er det større sannsynlighet for at vi har tilgjengelig sorter som tåler endrede dyrkingsfor-

hold. Noen planter kan ha spesiell motstandskraft mot skadedyr og sykdommer, mens andre kan tåle dårlig jordsmonn, tørke eller flom. Et stort sortsmangfold er en livsforsikring for framtidige generasjoner. Sortsmangfoldet sørger også for mange forskjellige lukter, smaker og farger, og gir oss dermed spennende matopplevelser.

## Tar vare på plantearven

Sortsmangfoldet i jordbruket har gått raskt ned over hele verden i løpet av de siste hundre årene, også her i Norge. For å hjelpe til med å ta vare på plantearven for fremtiden, har det i mange land blitt etablert såkalte bruksgenbanker. Bruksgenbanker er fellesskap som lagrer frø og levende planter, og som deler dette med folk som ønsker å ta i bruk disse sortene. Plantearven tas altså vare på gjennom praktisk bruk. Sammen med frøbanker, som er langtidslagre av frø fra planter, bidrar bruksgenbanker til at et mangfold av matplanter kan komme til nytte for fremtidige generasjoner.

